

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
КЕАҚ «АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті»
Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институты
Педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасы
Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы
«Ыбырай Алтынсариннің Қостанай облыстық мемориалдық музейі» КММ

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

БІЛІМ БЕРУ ТӘЖІРИБЕСІНДЕГІ
ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ИННОВАЦИЯЛАР:
ЖАҢА ҚИЫНДЫҚТАР МЕН ТИІМДІ ШЕШІМДЕР

халықаралық ғылыми-тәжірибелік
конференция материалдары

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ
В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ:
НОВЫЕ ВЫЗОВЫ И ЭФФЕКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ

материалы международной
научно-практической конференции

Қостанай қ., 2026 ж.
г. Қостанай, 2026 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Білім беру тәжірибесіндегі технологиялар мен инновациялар: жаңа қиындықтар мен тиімді шешімдер»:
Б 94 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: 13 ақпандағы 2026 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2026. – 2418 б. = Технологии и инновации в образовательной практике: новые вызовы и эффективные решения: Материалы международной научно-практической конференции: 13 февраля 2026 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2026. – 2418 с.

ISBN 978-601-356-659-7

Жинақта «Білім беру тәжірибесіндегі технологиялар мен инновациялар: жаңа қиындықтар мен тиімді шешімдер» атты Алтынсарин оқулары Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары бар. Бұл конференциялар «Адал Азамат» ұлттық бағдарламасын іске асырудың жалпы бағыттары мен үрдістерін анықтайды, соның ішінде жас ұрпақты тәрбиелеу мен оқытудың құндылық аспектілері, жаһандық контексте ұлттық білім беру нұсқауларын қайта қарастыру және жаңартудың озық тәжірибелерін көрсету, жас ұрпақта азаматтық бірегейлік пен патриоттық құндылықтарды дамытудың ғылыми-әдістемелік негіздемесі және жасанды интеллекті заманауи білім беру процесіне жүйелі түрде енгізудің инклюзивті тәжірибелері мен әдіснамасының қысқаша мазмұны.

Конференция материалдарында Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының білім берудің құндылықтық мағыналары бойынша заманауи нұсқаулар контекстіндегі өзектілігі, оқыту мен тәрбиелеудің аксиологиялық аспектілерінің ғылыми негіздері, сондай-ақ мұғалімдердің ұлттық білім берудегі заманауи қиындықтарға дайындығы мәселелері және мұғалімдердің цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, инновациялық қызметке педагогикалық құзырлығы талқыланады.

Бұл жинақтағы материалдар ғалымдар, университеттер мен колледждер профессорлары, мектеп және мектепке дейінгі мекемелер мұғалімдері, білім беру саласындағы психологтары, магистранттар мен студенттер үшін қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Технологии и инновации в образовательной практике: новые вызовы и эффективные решения», определяющие общие направления и тенденции внедрения национальной программы «Адал азамат», такие, как ценностные аспекты воспитания и образования молодого поколения, демонстрация лучших практик по переосмыслению и актуализации национальных ориентиров образования в глобальном контексте, научно-методическое обоснование формирования гражданской идентичности и патриотических ценностей обучающихся, обобщение инклюзивных практик и методологии системной интеграции искусственного интеллекта в современный образовательный процесс.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-659-7

9 786013 566597

УДК 37.013.75:371.3
ББК 74.04+74.202

© Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2026
© Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2026

Таким образом, в условиях быстроменяющегося мира воспитательная работа помогает студентам быть гибкими и готовыми к изменениям, что особенно важно в творческих профессиях. Способствует формированию активной гражданской позиции, патриотизма и ответственности перед обществом. Важность воспитательной работы на факультете искусств и дизайна заключается не только в формировании профессиональных навыков, но и в развитии личностных качеств, помогающих студентам стать успешными и самореализованными в области искусства и дизайна. Поддерживая доверительные отношения, стимулируя креативное мышление и развивая эмпатию, преподаватели способствуют формированию гармоничных и творческих личностей.

Список литературы:

1. Попок, Л. В. Воспитательная деятельность в вузе: проблемы возрождения / Л. В. Попок, Н. Х. Розов // Вестн. Моск. ун-та. Сер. Педагогическое образование. – 2011. – № 1. – С. 3–14.
2. Жук, О. Л. Организация воспитания студентов в современном вузе / О. Л. Жук // Вышэйшая школа. – 2012. – № 2. – С. 50–59.
3. Жук, О. Л. Педагогическая подготовка студентов: компетентностный подход / О. Л. Жук. – Минск: РИВШ, 2009. – 336 с.

ӨОЖ 372.881.1

ҚАЗАҚ ТІЛІ САБАҚТАРЫ АРҚЫЛЫ ОҚУШЫЛАРДЫҢ АЗАМАТТЫҚ БІРЕГЕЙЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МҮМКІНДІКТЕРІ

Кусаинова Тамаша Бахитжановна,

қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі,

Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының

«Қарабалық ауданы білім бөлімінің Максим Горький атындағы
жалпы білім беретін мектебі» КММ,

Қарабалық к., Қарабалық ауданы, Қостанай облысы, Қазақстан

Абилова Кенжегуль Укаповна,

қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі,

Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының

«Қарабалық ауданы білім бөлімінің Максим Горький атындағы
жалпы білім беретін мектебі» КММ,

Қарабалық к., Қарабалық ауданы, Қостанай облысы, Қазақстан

Аңдатпа

Мақалада қазақ тілі сабақтары арқылы оқушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастырудың педагогикалық мүмкіндіктері жан-жақты қарастырылады. Азаматтық бірегейлік тұлғаның ұлттық құндылықтарды, мемлекеттік тілді, ел тарихы мен мәдениетін саналы түрде қабылдауымен тығыз байланысты екені ғылыми тұрғыда негізделеді. Қазақ тілі пәнінің мазмұны мен оқыту әдістемесінің оқушылардың азаматтық санасын, патриоттық көзқарасын және әлеуметтік жауапкершілігін қалыптастырудағы рөлі айқындалады. Оқу үдерісінде қолданылатын мәтіндік, жобалық, шығармашылық және функционалдық сауаттылыққа бағытталған тапсырмалардың тәрбиелік маңызы сипатталады.

Түйінді сөздер: азаматтық бірегейлік, патриоттық тәрбие, қазақ тілі, ұлттық құндылықтар, тілдік тұлға, білім беру.

Аннотация

В статье всесторонне рассматриваются педагогические возможности формирования гражданской идентичности учащихся средствами уроков казахского языка. Научно обосновывается, что гражданская идентичность тесно связана с осознанным восприятием личностью национальных ценностей, государственного языка, истории и культуры страны. Раскрывается роль содержания учебного предмета «Казахский язык» и методики его преподавания в формировании гражданского сознания, патриотических взглядов и социальной ответственности обучающихся. Описывается воспитательное значение текстовых, проектных, творческих заданий и заданий, направленных на развитие функциональной грамотности, используемых в учебном процессе.

Ключевые слова: гражданская идентичность, патриотическое воспитание, казахский язык, национальные ценности, языковая личность, образование.

Abstract

The article comprehensively examines the pedagogical possibilities of forming students' civic identity through Kazakh language lessons. It is scientifically substantiated that civic identity is closely connected with an individual's conscious perception of national values, the state language, as well as the history and culture of the country. The role of the content of the subject "Kazakh Language" and its teaching methodology in shaping civic consciousness, patriotic attitudes, and students' social responsibility is revealed. The educational significance of textual, project-based, creative tasks and activities aimed at developing functional literacy used in the educational process is described.

Key words: civic identity, patriotic education, Kazakh language, national values, linguistic personality, education.

Қазіргі жаһандану жағдайында қоғамның тұрақты дамуын қамтамасыз ету үшін саналы, жауапкершілігі жоғары, өз еліне адал азамат тәрбиелеу білім беру жүйесінің басты міндеттерінің біріне айналып отыр. Ғаламдық ақпараттық кеңістіктің кеңеюі, мәдени ықпалдастықтың артуы және әлеуметтік құндылықтардың үнемі өзгеруі жас ұрпақтың дүниетанымына, өмірлік ұстанымына тікелей ықпал етеді. Осындай күрделі үдерістер жағдайында ұлттық болмысты сақтай отырып, оқушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастыру өзекті әрі маңызды мәселе болып табылады. Себебі азаматтық бірегейлік – тұлғаның қоғамға, мемлекетке, ұлттық мәдениет пен құндылықтарға саналы түрде қатыстылығын сезінуінің негізі.

Қазақстан Республикасының білім беру саясаты тұлғаны ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде тәрбиелеуге бағытталған. Мемлекеттік бағдарламалар мен стратегиялық құжаттарда оқушылардың патриоттық сезімін, азаматтық жауапкершілігін және құқықтық мәдениетін дамыту қажеттігі ерекше атап көрсетіледі [1, 12–14 бб.]. Бұл талаптар білім беру мазмұнының тәрбиелік әлеуетін күшейтуді, оқу пәндері арқылы тұлғаның азаматтық қасиеттерін жүйелі түрде қалыптастыруды көздейді. Осы міндеттерді жүзеге асыруда мектептің, соның ішінде қазақ тілі пәнінің орны айрықша.

Қазақ тілі – мемлекеттік тіл, ұлттық рухани мұраның, тарихи жадтың және мәдени құндылықтардың негізгі тасымалдаушысы. Сондықтан қазақ тілі сабақтары оқушылардың азаматтық санасын қалыптастыруда маңызды құрал болып табылады. Тілді меңгеру арқылы оқушы тек қарым-қатынас жасау дағдыларын ғана емес, сонымен қатар өз халқының тарихын, мәдениетін, салт-дәстүрін тереңірек тануға мүмкіндік алады. Бұл үдеріс оқушының ұлттық өзіндік санасының қалыптасуына, елге деген сүйіспеншілігі мен жауапкершілігінің артуына ықпал етеді. Қазақ тілі пәнінің мазмұнында қолданылатын мәтіндер мен тапсырмалар азаматтық тәрбиенің тиімді құралы бола алады. Ел тарихы, тәуелсіздік, мемлекеттік рәміздер, туған жер, ел бірлігі тақырыптарын қамтитын оқу материалдары оқушылардың азаматтық көзқарасын кеңейтіп, қоғамдағы өз орнын түсінуіне көмектеседі. Сонымен қатар

мәтіндермен жұмыс жасау барысында оқушылар өз ойын дәлелді жеткізуге, пікір айтуға, сыни тұрғыдан ойлауға үйренеді. Бұл олардың азаматтық позициясының қалыптасуына негіз болады.

Оқу үдерісінде интерактивті әдістерді, жобалық және шығармашылық тапсырмаларды қолдану да маңызды. Мұндай жұмыстар оқушылардың белсенділігін арттырып, өз пікірін ашық айтуға, әлеуметтік мәселелерге бейжай қарамауға тәрбиелейді. Функционалдық сауаттылыққа бағытталған тапсырмалар арқылы оқушылар алған білімін өмірде қолдануға дағдыланып, азаматтық жауапкершілігін сезіне бастайды. Қорыта айтқанда, қазіргі жаһандану жағдайында қазақ тілі сабақтары оқушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастыруда үлкен педагогикалық мүмкіндікке ие. Пән мазмұнын ұлттық құндылықтармен байытып, тиімді әдіс-тәсілдерді жүйелі қолдану арқылы саналы, елжанды, қоғам алдындағы жауапкершілігін терең сезінетін азамат тәрбиелеуге болады.

Қазақ тілі – мемлекеттік тіл, ұлттық мәдениеттің, тарихи жадтың және рухани құндылықтардың негізгі тасымалдаушысы. Ол халықтың ғасырлар бойы жинақтаған өмірлік тәжірибесін, дүниетанымын, салт-дәстүрі мен әдет-ғұрпын ұрпақтан ұрпаққа жеткізетін маңызды рухани арна болып табылады. Сондықтан қазақ тілі сабақтары тек тілдік білім берумен шектелмей, оқушылардың азаматтық санасын, ұлттық бірегейлігін және әлеуметтік жауапкершілігін қалыптастыруда маңызды педагогикалық ресурс ретінде қарастырылады. Қазақ тілін меңгеру барысында оқушы ана тілінің қоғамдық және мемлекеттік маңызын түсінеді, оны құрметтеуге үйренеді. Мемлекеттік тілді білу – ел азаматының басты міндеттерінің бірі екендігін сезіну оқушылардың азаматтық ұстанымының қалыптасуына тікелей әсер етеді. Сабақ барысында қолданылатын мәтіндер, тілдік жаттығулар мен коммуникативтік тапсырмалар арқылы оқушылар өз халқының тарихымен, ұлттық мәдениетімен, көрнекті тұлғаларымен танысады. Бұл үрдіс олардың ұлттық сана-сезімін күшейтіп, елге деген сүйіспеншілігін арттырады.

Қазақ тілі сабақтарында тарихи тақырыптағы мәтіндерді, ұлттық құндылықтарды насихаттайтын шығармаларды талдау оқушылардың дүниетанымын кеңейтеді. Олар мәтін мазмұнын түсіну, негізгі ойды анықтау, кейіпкерлердің әрекетіне баға беру арқылы өз көзқарасын қалыптастырады. Мұндай жұмыстар оқушыларды сыни ойлауға, қоғамдағы құбылыстарға саналы түрде қарауға тәрбиелейді. Сонымен қатар, тіл арқылы берілетін ақпарат оқушының ұлттық болмысын сақтауға, жаһандану жағдайында өз мәдениетін бағалай білуге үйретеді.

Тілді меңгеру арқылы оқушы өз халқының тарихын, мәдениетін, дүниетанымын танып, қоғамдағы өз орнын түсіне бастайды. Қазақ тіліндегі тұрақты тіркестер, мақал-мәтелдер, көркем сөз үлгілері халықтың рухани байлығын танытып қана қоймай, оқушының тілдік тұлға ретінде қалыптасуына ықпал етеді. Бұл оқушының өзін Қазақстан Республикасының толыққанды азаматы ретінде сезінуіне, қоғам алдындағы жауапкершілігін ұғынуына негіз болады [2, 45–47 бб.]. Сонымен бірге, қазақ тілі сабақтарында жүргізілетін пікірталас, эссе жазу, жобалық жұмыстар оқушылардың азаматтық белсенділігін арттырады. «Менің елім», «Туған жер», «Қазақстан – ортақ үйіміз» сияқты тақырыптарда ой бөлісу арқылы оқушылар өз көзқарасын еркін білдіруге, өз пікірін дәлелдеуге үйренеді. Бұл олардың коммуникативтік құзыреттілігін дамытып қана қоймай, азаматтық мәдениетін қалыптастырады.

Қорыта айтқанда, қазақ тілі сабақтары оқушылардың азаматтық санасын қалыптастыруда ерекше орын алады. Пән мазмұнын ұлттық құндылықтармен

байыту, тәрбиелік мәні зор мәтіндер мен тапсырмаларды жүйелі қолдану арқылы оқушыларды елін сүйетін, өз халқының мәдениетін құрметтейтін, саналы азамат ретінде тәрбиелеуге толық мүмкіндік бар. Қазақ тілі – тек қарым–қатынас құралы емес, ол – тұлғаның азаматтық болмысын қалыптастыратын қуатты рухани құрал.

Азаматтық бірегейлік тұлғаның белгілі бір мемлекетке, қоғамға тиесілі екенін саналы түрде сезінуімен, өз елінің дамуына жауапкершілікпен қарауымен және азаматтық құқықтары мен міндеттерін терең ұғынуымен сипатталады. Бұл қасиет тұлғаның өмірлік тәжірибесі барысында біртіндеп қалыптасады және оның тілдік, мәдени, әлеуметтік ортамен өзара байланысы арқылы дамиды. Осы тұрғыдан алғанда, мектептегі білім беру үдерісі, әсіресе қазақ тілі сабақтары оқушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастыруда ерекше маңызға ие. Қазақ тілі пәні оқушыларға тек тілдік білім беріп қана қоймай, олардың ұлттық дүниетанымын кеңейтіп, қоғамдағы өз орнын түсінуге мүмкіндік жасайды [3, 62–64 бб.].

Қазақ тілі сабақтарында оқушылардың тілдік тәжірибесі ұлттық мазмұндағы мәтіндермен, диалогтармен және шығармашылық тапсырмалармен толықтырылады. Мұндай жұмыс түрлері оқушылардың мәдени және әлеуметтік тәжірибесін байытып, олардың өзін белгілі бір қоғамның мүшесі ретінде сезінуіне ықпал етеді. Оқушы тіл арқылы қоғамда қалыптасқан құндылықтарды меңгереді, азаматтық мінез–құлық нормаларын түсінеді және оларды күнделікті өмірде қолдануға дағдыланады. Пән мазмұнында қолданылатын мәтіндер азаматтық тәрбиенің маңызды құралы болып табылады. Қазақстан тарихы, мемлекеттік рәміздер, тәуелсіздік, ел бірлігі, туған жер тақырыптарындағы мәтіндер оқушылардың ұлттық сана–сезімін қалыптастырып, патриоттық сезімін нығайтады. Мұндай мәтіндер арқылы оқушылар ел тарихындағы маңызды кезеңдермен, ұлттық жетістіктермен және ортақ құндылықтармен танысады. Бұл өз кезегінде олардың азаматтық көзқарасының қалыптасуына негіз болады [3, 88–90 бб.].

Мәтінмен жұмыс жасау барысында оқушылар ақпаратты талдауға, негізгі ойды анықтауға, өз көзқарасын дәлелдеуге және пікірін негіздеуге үйренеді. Бұл дағдылар оқушылардың сыни ойлау қабілетін дамытып, қоғамдағы құбылыстарға саналы түрде баға беруге мүмкіндік береді. Нәтижесінде, қазақ тілі сабақтары арқылы оқушылардың азаматтық позициясы нығайып, олар белсенді, жауапкершілігі жоғары азамат ретінде қалыптасуына жағдай жасалады.

Сабақ барысында қолданылатын әдіс–тәсілдер оқушылардың азаматтық құндылықтарын қалыптастыруда маңызды рөл атқарады. Пікірталас жүргізу, рөлдік ойындар ойнау, жобалық жұмыстар жасау, шығармашылық тапсырмаларды орындау арқылы оқушылардың белсенділігі артады, өз ойын ашық және еркін жеткізуге дағдыланады. Мысалы, «Мен – Қазақстан Республикасының азаматымын» тақырыбында эссе жазу немесе жоба қорғау барысында оқушылар өздерінің азаматтық көзқарасын білдіруге, қоғамдағы рөлі мен жауапкершілігін түсінуге мүмкіндік алады. Бұл әдістер оқушылардың сыни ойлауын дамытып, мәселелерге тереңірек көзқараспен қарауына септігін тигізеді. Сонымен қатар, рөлдік ойындар арқылы олар нақты өмірлік жағдайларды тәжірибеде көріп, шешім қабылдау қабілетін жетілдіреді. Жобалық жұмыстар шығармашылық пен зерттеушілік дағдыларын дамытып, командалық жұмысқа үйретеді. Мұндай тәсілдер білім беру процесін тек теориялық ақпаратпен шектемей, практикалық дағдыларды қалыптастыруға бағыттайды. Осының нәтижесінде оқушылар азаматтық жауапкершілікті сезінеді, өз Отанына деген құрмет пен патриоттық сезімдерін арттырады. Бұл сабақ әдіс–тәсілдері тек білімді меңгеруге ғана емес, сонымен қатар тұлғаның жан–жақты дамуына,

моральдық және әлеуметтік құндылықтарды бойына сіңіруіне мүмкіндік береді [4, 71–73 бб.].

Функционалдық сауаттылыққа бағытталған тапсырмалар қазақ тілі сабақтарында ерекше маңызды рөл атқарады. Мұндай тапсырмалар арқылы оқушылар қоғамдық өмірге тікелей қатысы бар мәтіндермен жұмыс істей отырып, азаматтық мәдениеттің негізін қалыптастырады. Мысалы, әлеуметтік мәні бар жағдаяттарды талдау, өтініш, хабарландыру, үндеу сияқты ресми мәтіндерді құрастыру оқушыларды нақты өмірлік жағдайларға бейімдеп, олардың әлеуметтік жауапкершілігін арттырады. Бұл тәсіл оқушыларға тек тілдік дағдыларды меңгеруге ғана емес, сонымен қатар өз пікірін анық, нақты және мәдениетті түрде жеткізуге үйретеді [4, 95–97 бб.].

Мектеп тәжірибесінде мәтіндік, жобалық және шығармашылық жұмыстарды жүйелі қолдану оқушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастыруда тиімді нәтиже береді. Жобалық жұмыстар барысында оқушылар ақпарат көздерімен жұмыс істеп, деректерді жинақтап, оларды талдайды және қорытынды жасайды. Мұндай тәжірибе зерттеушілік дағдыларды дамытып қана қоймай, олардың аналитикалық ойлау қабілетін нығайтады және азаматтық белсенділікті арттырады. Сонымен қатар, жобалық жұмыс оқушылардың командалық жұмыс жасау қабілетін жетілдіреді, бір-бірімен пікір алмасуға, жауапкершілік бөлісуге, өз міндеттерін тиімді орындауға үйретеді. Бұл дағдылар олардың болашақта қоғамдық өмірге қатысуына, қоғамдағы түрлі жағдайларда дұрыс шешім қабылдауына негіз болады [5, 104–107 бб.].

Шығармашылық тапсырмалар да азаматтық сананы қалыптастыруда маңызды орын алады. Оқушылар туған еліне деген сүйіспеншілігін, ұлттық мақтанышын білдіретін шығармалар жазу арқылы өз ішкі дүниесін ашады. Мысалы, «Менің елімнің болашағы», «Туған жер – ортақ құндылық» сияқты тақырыптар оқушыларды қоғам тағдыры, ұлттық құндылықтар мен жеке жауапкершілік туралы ойлануға жетелейді. Мұндай шығармашылық жұмыс тұлғаның моральдық және әлеуметтік аспектілерін дамытып, оның патриоттық сезімін нығайтады. Сонымен қатар, шығармашылық тапсырмалар оқушыларға өз пікірін еркін білдіру, ойды жүйелі жеткізу, мәдени тілдік нормаларды сақтау сияқты дағдыларды меңгеруге мүмкіндік береді [6, 56–58 бб.].

Қазақ тілі сабақтарының мазмұнын мақсатты түрде ұйымдастыру және тиімді әдіс-тәсілдерді жүйелі қолдану арқылы оқушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастыруға толық мүмкіндік бар. Мұнда тек грамматикалық немесе лексикалық білімді беру маңызды емес, сонымен қатар оқушының әлеуметтік және азаматтық қабілеттерін дамыту басты назарда болады. Пікірталас, рөлдік ойындар, жобалық және шығармашылық жұмыстар сабақ барысын белсенді етеді, оқушылардың өз ойын ашық айтуға, сыни ойлануға, талдау жасауға үйренуіне ықпал етеді. Осындай сабақ әдістері оқушыларды қоғамдағы түрлі жағдайларға дайындатып, олардың патриоттық сезімін, ұлттық сана-сезімін және азаматтық жауапкершілігін дамытуға мүмкіндік береді.

Осылайша, қазақ тілін оқыту тек тілдік дағдыларды жетілдірумен шектелмей, оқушылардың жеке тұлғалық дамуына, қоғамға белсенді қатысуына және азаматтық құндылықтарын қалыптастыруға бағытталған кешенді педагогикалық құралға айналады. Пәннің педагогикалық әлеуетін тиімді пайдалану арқылы оқушылар ұлттық сана-сезімін, патриоттық сезімін және азаматтық жауапкершілігін дамытуда нақты нәтижелерге қол жеткізеді. Осы әдістер жүйелі қолданылған жағдайда әр оқушы өзіне сенімді, қоғамға жауапты азамат болып қалыптасады [7, 46–48 бб.].

Қорыта айтқанда, қазақ тілі пәні тұлғаның азаматтық болмысын қалыптастыратын маңызды тәрбие құралы болып табылады. Бұл пән арқылы оқушылар тек тілдік дағдылар мен грамматикалық білімді меңгеріп қана қоймай, олардың әлеуметтік және азаматтық қабілеттері де дамытылады. Сабақтарды ұлттық құндылықтармен байыту, функционалдық сауаттылыққа бағытталған тапсырмаларды жүйелі қолдану, сондай-ақ педагогтың кәсіби шеберлігі оқушыларды саналы, елжанды азамат ретінде тәрбиелеуге мүмкіндік береді.

Қазақ тілі сабақтарында ұлттық құндылықтарды енгізу арқылы оқушылар өз ұлтының тарихын, мәдениетін, дәстүрі мен салт-санасын тереңірек түсінеді. Мысалы, туған жер, елдің тәуелсіздігі, ұлт көшбасшыларының еңбегі туралы мәтіндер арқылы оқушылар патриоттық сезімге, елжандылыққа тәрбиеленеді. Бұл әдіс оқушылардың ұлттық бірегейлігін нығайтып, олардың өз еліне деген сүйіспеншілігін арттырады. Сондай-ақ, сабақ барысында қолданылатын пікірталас, талқылау, рөлдік ойын сияқты әдіс-тәсілдер оқушылардың өз ойын еркін және мәдениетті түрде білдіру дағдыларын дамытады, сыни ойлау қабілетін жетілдіреді, шешім қабылдауға үйретеді.

Функционалдық сауаттылыққа бағытталған тапсырмалар да қазақ тілін оқытуда маңызды орын алады. Оқушыларға әлеуметтік мәні бар жағдаяттарды талдау, өтініш, хабарландыру, үндеу сияқты ресми мәтіндерді құрастыру тапсырмалары беріледі. Мұндай жұмыстар оқушыларды нақты өмірлік жағдайларға бейімдеп, олардың әлеуметтік жауапкершілігін арттырады. Сонымен қатар, жобалық және мәтіндік жұмыстар арқылы оқушылар ақпаратты жинақтау, талдау және қорытынды жасау дағдыларын меңгереді. Жобалық жұмыстар зерттеушілік қабілеттерді дамытып қана қоймай, командалық жұмысқа үйретеді, бір-бірімен пікір алмасуға, міндеттерді бөлісуге және өз жауапкершілігін түсінуге ықпал етеді.

Шығармашылық тапсырмалар да оқушылардың азаматтық санасын қалыптастыруда тиімді құрал болып табылады. «Менің елімнің болашағы», «Туған жер – ортақ құндылық» сияқты тақырыптарда жазылған эссе мен шығармалар арқылы оқушылар өздерінің елге деген сүйіспеншілігін білдіреді, қоғам тағдыры туралы ойлануға үйренеді. Мұндай жұмыстар олардың ішкі дүниесін дамытып, патриоттық сезімін күшейтеді, жеке тұлғаның моральдық және әлеуметтік дамуына ықпал етеді.

Сабақтарды ұлттық құндылықтармен байыту, функционалдық сауаттылыққа бағытталған тапсырмаларды қолдану, шығармашылық және жобалық жұмыстарды жүйелі ұйымдастыру қазақ тілі пәнінің педагогикалық әлеуетін толық пайдалануға мүмкіндік береді. Бұл тәсіл оқушылардың тек білімін жетілдіріп қана қоймай, олардың азаматтық белсенділігін, сыни ойлауын, моральдық құндылықтарын қалыптастырады. Педагогтың кәсіби шеберлігі сабақтың тиімділігін арттырып, әр оқушының саналы, елжанды азамат болып қалыптасуына жағдай жасайды.

Осылайша, қазақ тілі пәні оқушыларды тек тілдік дағдылармен қамтамасыз ететін құрал ғана емес, сонымен қатар олардың жеке тұлғалық дамуы, ұлттық сана-сезімін қалыптастыру және азаматтық құндылықтарды меңгеруіне бағытталған тәрбие құралы болып табылады. Сабақтардың мазмұны мен әдіс-тәсілдерін дұрыс ұйымдастыру арқылы әр оқушы өз елінің патриотты, жауапкершілігі мол, саналы азаматы ретінде қалыптасады. Қазақ тілі пәні осы тұрғыда білім мен тәрбие интеграциясын қамтамасыз ететін маңызды құрал болып саналады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Білім беру саясатының стратегиялық бағыттары. – Астана, 2020. – 12–14 бб.
2. Ахметов, Т. Қазақ тілі және ұлттық болмыс. – Алматы, 2018. – 352 б.

3. Жұмабаев, С. Мектепте қазақ тілін оқытудың педагогикалық негіздері. – Алматы, 2019. – 126б.
4. Нұрғалиева, А. Азаматтық құндылықтарды дамытудағы сабақ әдістері. – Алматы, 2021. – 210б.
5. Сәдуақасова, Л. Жобалық жұмыстар арқылы оқушылардың зерттеушілік дағдыларын дамыту. – Астана, 2020. – 132 б.
6. Мырзабекова, Д. Шығармашылық тапсырмалар және патриоттық тәрбие. – Алматы, 2017. – 120 б.
7. Сәрсенова, Г. Қазақ тілі пәні арқылы тұлғаны тәрбиелеу. – Астана, 2022. – 155 б.

УДК 378

РАЗВИТИЕ ПАТРИОТИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ У СТУДЕНТОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ: ТРУДНОСТИ И ПУТИ РЕШЕНИЯ

Лихорад Оксана Ивановна,
старший преподаватель кафедры германского языкознания,
филологического факультета Белорусского государственного университета,
г.Минск, Беларусь

Аннотация

В данной статье говорится о том, что формирование патриотической культуры у студентов педагогических вузов в условиях современных социальных и образовательных реалий – ключевой фактор стабильного государства. Выделяются факторы, влияющие на развитие патриотического сознания: социально-экономические условия, культурно-историческое наследие, система образования, семейные традиции, средства массовой информации и участие молодежи в общественной деятельности. Отмечаются трудности формирования патриотической культуры у студентов педагогических специальностей, связанные с недостатком теоретической базы, личностными установками и влиянием глобализации.

Ключевые слова: патриотизм, патриотическое воспитание, стабильность государства, национальная идентичность, духовные ориентиры.

Abstract

This article argues that fostering a culture of patriotism among students at teacher training universities in the context of contemporary social and educational realities is a key factor in ensuring the stability of the state. It highlights factors that influence the development of patriotic consciousness: socioeconomic conditions, cultural and historical heritage, the education system, family traditions, the media, and youth participation in public activities. Difficulties in the formation of a patriotic culture among students of pedagogical specialties are noted, related to the lack of a theoretical basis, personal attitudes, and the influence of globalization.

Key words: patriotism, patriotic education, state stability, national identity, spiritual guidelines.

Аңдампа

Бұл мақала қазіргі әлеуметтік және білім беру шындықтары аясында мұғалімдер даярлайтын университеттерде патриотизм мәдениетін қалыптастыру мемлекеттің тұрақтылығын қамтамасыз етудің негізгі факторы екенін дәлелдейді. Онда патриоттық сананың дамуына әсер ететін факторлар көрсетілген: әлеуметтік-экономикалық жағдайлар, мәдени және тарихи мұра, білім беру жүйесі, отбасылық дәстүрлер, БАҚ және жастардың қоғамдық іс-шараларға қатысуы. Педагогикалық мамандық студенттері арасында патриоттық мәдениетті қалыптастыруда теориялық негіздің, жеке көзқарастардың жетіспеушілігі мен жаһанданудың ықпалына байланысты қиындықтар бар екені атап көрсетілген.

Түйінді сөздер: патриотизм, патриоттық тәрбие, мемлекеттік тұрақтылық, ұлттық бірегейлік, рухани бағдарлар.

АЗАМАТТЫҚ БІРЕГЕЙЛІКТІ ЖӘНЕ ЖЕКЕ ТҰЛҒАНЫҢ ПАТРИОТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ: МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕ

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

4 СЕКЦИЯ

ФОРМИРОВАНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ И ПАТРИОТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ ЛИЧНОСТИ: ПРОБЛЕМЫ И ОПЫТ

Абиева Айнура Сералеевна, Смаглий Татьяна Ивановна	<i>Внутренние ресурсы личности как фактор психологической безопасности старшеклассников</i>	2124
Азаров Данил Станиславович, Демисенова Шнар Сапаровна	<i>Проблема эмоционального выгорания у будущих педагогов и пути ее решения в образовательной среде вуза</i>	2128
Айтпаева Алия Богдановна, Тогусаева Ажаргуль Казийкановна	<i>Қазіргі мектептегі азаматтық–патриоттық тәрбиенің маңызы</i>	2133
Аманкелді Аяжан, Султанбекова Жадыра Хамитбековна	<i>Дүниетану пәні арқылы бастауыш сынып оқушыларының патриоттық құндылықтарын қалыптастырудың жолдары</i>	2137
Аманова Жаңыл Жарылкагановна	<i>Абай мұрасы – жастар тәрбиесінің рухани негізі</i>	2141
Арыстан Нұралы Нұрланұлы, Калиева Жанар Шалахановна	<i>Мектеп оқушыларында азаматтық бірегейлік пен патриоттық құндылықтарды қалыптастырудағы ұлттық сананың рөлі</i>	2144
Асанова Карлыгаш Илиукеновна, Сарина Арайлым Амантаевна	<i>Патриотты қалай тәрбиелейміз: мұғалімдерге 10 кеңес</i>	2149
Ахметбекова Зауре Далихатовна	<i>Развитие толерантности в рамках программы «Адал азамат» как основа гражданской идентичности</i>	2153
Байкужаев Рискелды Дулатович, Семашко Анна Александровна	<i>Инновационные подходы к формированию патриотизма и гражданской ответственности у школьников в условиях цифровой трансформации образования</i>	2157

Бакен Инабат Есенқызы, Усакбаева Гульжанат Сапаровна	<i>Жобалау қызметі арқылы білім алушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастыру тәжірибесі</i>	2160
Балжанова Айгуль Магжановна	<i>Ценностные ориентиры патриотического воспитания личности</i>	2163
Батыр АйымСайлақызы, Байжанова Сауле Аскарбековна	<i>Лэпбук как средство ознакомления с родным краем детей 4–5 лет</i>	2167
Безаубекова Алмагул Даненовна, Дускеева Камилла Бергентаевна	<i>Ыбырай Алтынсарин шығармаларын оқытуда адамгершілікке тәрбиелеу</i>	2171
Бектурганова Римма Чингизовна	<i>Мотивациякисследовательскойииннов ационной деятельности как фактор профессионального становления будущего педагога</i>	2177
Гербут Елена Анатольевна	<i>Роль искусственного интеллекта в формировании гражданской идентичности и сохранении национальных культур</i>	2188
Дерендяева Мария Витальевна, Естигнеева Дарья Николаевна	<i>Игра как инструмент воспитания гражданских качеств: сюжетно– ролевые и настольные игры о Родине</i>	2192
Дуйсбаева Гулдерай Серикқызы	<i>Трансформация нравственно– культурных ценностей в условиях глобализации: казахстанский контекст</i>	2195
Еслямгалиева Зоя Сейсембаевна	<i>Психолого–педагогические аспекты формирования гражданственности и патриотизма на разных возрастных этапах обучения: из опыта работы</i>	2200
Жармаганбетова Жаңагүл Рахымжанқызы	<i>Музыкалық тәрбие беруде домбыра аспабының маңызы</i>	2206
Зулпқарова Турсынай Нурболатовна	<i>Әлем тарихындағы саяси және рухани көшбасшылық: билік, заң және қоғам дамуы</i>	2211
Изтелеуова Айгерим Кажмукановна	<i>Білім беру жүйесінде ұлттық құндылықтарды қалыптастырудың маңызы</i>	2217

Казиева Айгуль Айткожиновна	<i>Қазіргі мектептегі азаматтық тәрбие жүйесіндегі қазақ ағартушылары мұрасының маңызы</i>	2221
Кайырбекова Меруерт Кадырхановна	<i>Ыбырай Алтынсариннің педагогикалық идеялары контекстіндегі заманауи оқушының құндылықтар жүйесін қалыптастыру</i>	2224
Калиниченко Оксана Викторовна, Назмутдинов Ризабек Агзамович	<i>Формирование гражданской идентичности молодежи</i>	2228
Касенова Нормуль Шакировна, Серикбаева Роза Назымовна	<i>Бастауыш сынып оқушыларында патриоттық тәрбиені сыныптан тыс жұмыстар арқылы қалыптастыру</i>	2232
Кишкимбаева Замира Болатбековна, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	<i>Психолого–педагогические условия формирования ответственного поведения подростков в школьной воспитательной среде</i>	2238
Ковальчук Инесса Николаевна, Иваненко Лариса Анатольевна	<i>Системный подход к профессиональному воспитанию будущего учителя</i>	2244
Кривчикова Анастасия Владиславовна, Дорош Наталья Леонардовна	<i>Роль воспитательной работы в формировании творческой молодежи на факультете искусств и дизайна</i>	2249
Кусаинова Тамаша Бахитжановна, Абилова Кенжегуль Укаповна	<i>Қазақ тілі сабақтары арқылы оқушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастырудың педагогикалық мүмкіндіктері</i>	2252
Лихорад Оксана Ивановна	<i>Развитие патриотической культуры у студентов педагогических специальностей: трудности и пути решения</i>	2258
Маркина Зейнеп Бакитжановна	<i>«Туған жер–алтын бесігім» бағдарламасының шәкірт бойына құндылықтарды қалыптастырудағы рөлі</i>	2262
Нуржанова Жанат Турсынбаевна, Якупова Нургул Адильхановна	<i>Білім берудегі тәрбие мен оқытудың негіздерінде жеке тұлғаның патриоттық құндылықтарын қалыптастыру</i>	2267

Нуркина Тамара Чайзатовна	<i>Творчество Ибрая Алтынсарина как воплощение идей народной педагогики в воспитании патриотизма и гражданской идентичности в системе начального образования</i>	2270
Орақова Амангүл Шахарбековна, Батталова Бегімай Бекмұратқызы	<i>Көркем еңбек пәнінің ұлттық мәдени мұрамен байланысы: тәрбиелік әлеуеті мен құндылықтық бағыттары</i>	2275
Прасолова Ольга Евгеньевна	<i>Чтение на каникулах как эффективное средство формирования гражданской идентичности младших школьников</i>	2280
Рахимжанова Рыскул Дуанбековна	<i>Цифрлық білім ресурстарын қолдану арқылы өзге тілді оқушыларды патриоттық құндылықтарға баулу</i>	2284
Сайлаухан Абылай Беркінұлы, Мамбетов Жолдасбек Ормаханұлы	<i>Бақсылық дәстүр және оның қазақ әдебиетінде бейнеленуі</i>	2289
Сафарян Лариса Викторовна, Черноус Ольга Анатольевна	<i>Формирование основ гражданской идентичности и патриотических ценностей у детей 3–х в условиях дошкольной организации на основе программы «Адал азамат»</i>	2295
Серікбай Оспанов, Мырзағалиева Күлзада Мешитбаевна	<i>Ыбырай Алтынсарин еңбектерінің замандастарына, кейінгі ұрпаққа әсері</i>	2298
Серикова Айнагуль Аргынтаевна, Сагиева Аружан Мейрамбекқызы	<i>Генеративті жасанды интеллект арқылы математика сабағында ұлттық мазмұнды модельдеу</i>	2303
Сигида Дарья Андреевна	<i>Ценности, мотивы и ориентации личности в системе управления</i>	2308
Смоляная Марина Николаевна	<i>Формирование модели «Адал азамат» в современной школе</i>	2311
Solomakha Anastasia Dmitrievna	<i>Methodology for forming digital civil literacy among teenagers</i>	2318
Султанова Айкерим Малшыбаевна	<i>Азаматтық бірегейлік пен патриоттық құндылықтарды қалыптастырудың педагогикалық мәселелері</i>	2321

Сүлеймен Диас Мәлікұлы, Смаглий Татьяна Ивановна	<i>Проблема социального самочувствия в психолого–педагогической литературе</i>	2325
Темірбаева Гүлсім Сәруарқызы	<i>Қазақстан тарихы сабағында азаматтық бірегейлікті дамыту жолдары</i>	2330
Толегенова Шолпан Толегеновна	<i>Роль организаций образования в формировании активной гражданской позиции и патриотизма</i>	2335
Туболец Светлана Григорьевна, Щепеткова Наталья Владимировна	<i>Формирование национальных ценностей в образовательном процессе начальной школы</i>	2338
Умарова Бибигуль Ахметкалиевна, Хасенова Мадина Маратовна	<i>Жаһандану жағдайында жеке тұлғаның азаматтық бірегейлігін қалыптастыру мәселелері (бастауыш мектептегі білім беру мысалында)</i>	2343
Успанова Жұлдыз Айтжановна	<i>Азаматтық бірегейлік – болашақ қоғамның тірегі</i>	2347
Утесова Гүлжан Көшербайқызы, Романкулова Айгул Оразаухановна	<i>Азаматтық бірегейлік пен отансүйгіштік: жастар тәрбиесіндегі өзекті мәселелер</i>	2350
Шакина Инна Михайловна	<i>Роль уроков литературы в формировании гражданской идентичности и патриотических ценностях школьников</i>	2354
Шалгимбеков Айбек Батырханович, Ковальчук Наталья Васильевна	<i>Интеграция ценностей «Адал азамат» в содержание уроков истории</i>	2359
<i>Резолюциясы / Резолюция.....</i>		2363
<i>Содержание пленарных докладов / Пленарлық баяндамалар мазмұны.....</i>		2371
<i>Содержание 1 секции / 1 секция мазмұны</i>		2372
<i>Содержание 2 секции / 2 секция мазмұны</i>		2394
<i>Содержание 3 секции / 3 секция мазмұны</i>		2400
<i>Содержание 4 секции / 4 секция мазмұны</i>		2413

**«БІЛІМ БЕРУ ТӘЖІРИБЕСІНДЕГІ ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ИННОВАЦИЯЛАР:
ЖАҢА ҚИЫНДЫҚТАР МЕН ТИІМДІ ШЕШІМДЕР» атты
АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ–ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ
МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ
«ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ:
НОВЫЕ ВЫЗОВЫ И ЭФФЕКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ»**

Материалдар жинағын
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай
өңірлік университеті
Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық
институтының
педагогика, психология және арнайы білім
беру кафедрасында теріліп, беттелді

Компьютерлік беттеу:
Жетписбаева А.А.

Мекен-жай:
110000, Қостанай қ., Байтұрсынов көш. 47
(Пединститут ғимараты, Тәуелсіздік к-сі
118, 626 каб.)
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (ішкі 120).

Пішімі 60*84/18.
Көлемі 151 б.т.
Электронды нұсқасы университеттің
ksu.edu.kz сайтында орналастырылған
сәуір, 2026 жыл

Сборник материалов набран и сверстан
кафедрой педагогики, психологии и
специального образования
педагогического института
им. У.Султангазина
Костанайского регионального
университета им. Ахмет Байтұрсынұлы

Компьютерная верстка:
Жетписбаева А.А.

Адрес:
110000, г. Костанай, ул. Байтұрсынова 47
(корпус Пединститута, ул.Тәуелсіздік
118, каб. 626).
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (вн.120)

Формат 60*84/18.
Объем 151 п.л.
Электронный вариант размещен на сайте
университета ksu.edu.kz
апрель 2026 год

